

Undervisningen knytter sig til fælles mål for dansk, trinmål efter 2. klassetrin samt læseplanen for 1. – 2. klasse. Hovedvægte er på arbejdet med de elementære læse- stave- og skrivefærdigheder.

Den enkelte elev og eleverne i fællesskab arbejder med sproget i mange forskellige situationer. Ved at tale, ved at lytte til andre, ved at skrive og læse samt ved at udforske sproget og udvikle ordforrådet, bl.a. gennemleg og eksperimenter.

Oplæsning af forskellige teksttyper er central gennem hele forløbet. Der arbejdes med læsning både individuelt, parvis og fælles på klassen. Sproglige aktiviteter varieres ligeledes mellem klasesamtaler og mindre grupper. Fortællekredsen vil blive brugt meget.

I første forløb omfatter undervisningen især:

- Ordforråd og begrebsdannelse.
- Elementær sprog iagttagelse af bl.a. tekst, ytring og sætning.
- Sprogets æstetiske muligheder, bl.a. rim, rytme, ordspil og symboler.
- Elevernes og lærerens egne tekster, fx fortællinger, historier, beretninger, sagsfremstilling, digte, breve, arbejdsbøger og logbøger.
- Nyere og ældre børnelitteratur, fx billedbøger, historier, eventyr, sagn og myter, sange og salmer, rim og remser.
- Dansk litteraturs kanon 0-2.
- Sag tekster, fx fagbøger og håndbøger med billedmateriale.
- Ordbøger og opslagsværker i bogform og på nettet.
- Andre udtryksformer, fx drama, billeder, lyd, film, tegninger billedbøger, præsentationer.
- Skærmttekster, fx hjemmesider, undertekster, sms og e-mail.
- Dagbog og logbog.
- Layout og illustrationer.
- Små tekster på norsk og svensk.

Sociale mål

At udvikle et klasse miljø:

- Hvor der er plads til alle
- Hvor alle passer på hinanden
- Hvor alle skal lære at lytte til hinanden og respektere hinanden
- Hvor eleverne føler sig trygge ved lærerne
- Hvor den enkelte elev opnår højt selvværd
- Hvor alle tør sige noget
- Hvor man kan samarbejde på tværs af venskaber og køn

Disse mål kan opnås ved:

- Mange fælles oplevelser
- Værksteder, hvor man skal lære at samarbejde
- Sociale lege
- At udarbejde fælles regler for klassen
- At indøve gode arbejdsvaner
- At give den enkelte personlige opmærksomhed
- Hvor det er sjovt at være
- Fortællekredsen

IT-kendskab

Der arbejdes på computere med bl.a. Word. Følgende mål skal nås:

- Tastaturkendskab
- Åbne og lukke Windows-programmer
- Skrive en let tekst i tekstbehandlingssystemet
- Rette tekst
- Udskrive en tekst
- Gemme på harddisk

Kompetenceområderne og kompetencemålene ser således ud:

Kompetenceområde: **Læsning**

Kompetencemål: Eleven kan læse enkle tekster sikkert og bruge dem i hverdagssammenhænge.

Finde tekst

- Eleven kan vælge en tekst ud fra et mindre udvalg.
- Eleven har viden om teksters sværhedsgrad.
- Eleven kan finde tekster ved at navigere på alderspassende hjemmesider.
- Eleven har viden om sideopbygning på hjemmesider.

Forberedelse

- Eleven kan forberede læsning gennem samtale i klassen.
- Eleven har viden om måder til at skabe forforståelse.
- Eleven har viden om og kan anvende enkle før-læse-strategier.

Afkodning

- Eleven kan læse ord sikkert i tekster til klassetrinnet.
- Eleven har viden om bogstavernes udtale.
- Eleven har viden om stavemåde og betydning af ord i tekster til klassetrinnet

Sprogforståelse

- Eleven kan identificere ukendte ord i tekst og tale.
- Eleven har viden om ord og udtryk i instruktioner og opgaver.
- Eleven kan forstå betydningen af indholdsord i konteksten.
- Eleven har viden om forskelle og ligheder i ords betydning.

Tekstforståelse

- Eleven kan gengive hovedindholdet af tekster til klassetrinnet.
- Eleven har viden om fortællende og informerende teksters struktur.
- Eleven kan kombinere tekst og baggrundsviden til at skabe sammenhængende forståelse.
- Eleven har viden om samspillet mellem tekstens informationer og læserens viden.

Sammenhæng

- Eleven kan forbinde teksten emne med egen viden, erfaring og idéer.
- Eleven har viden om samspil mellem tekst og læser.
- Eleven kan forholde sig til tekstens emne.
- Eleven har viden om enkle refleksionsspørgsmål.

Kompetenceområde: **Fremstilling**

Kompetencemål: Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer.

Håndskrift/Layout

- Eleven kan skrive små og store bogstaver i håndskrift og på tastatur.
- Eleven har viden om bogstavers skriveveje og tastaturets opbygning.
- Eleven kan bruge enkle funktioner i tekstbehandling.
- Eleven har viden om formateringsfunktioner.

Forberedelse

- Eleven kan formulere undre spørgsmål.
- Eleven har viden om enkle idéudviklingsmetoder.
- Eleven kan bruge enkle skabeloner til at strukturere sit stof.
- Eleven har viden om enkel disposition.

Fremstilling

- Eleven kan udarbejde enkle tekster med billeder.
- Eleven har viden om sprogets opbygning i ord og sætninger og om sammenhæng mellem skrift og billede.
- Eleven kan opdele tekster i titel, start, midte og slutning.
- Eleven viden om genretræk ved enkle fortællende og informerende tekster.

Respons

- Eleven kan samtale om budskabet i en produktion.
- Eleven har viden om produkters budskab.
- Eleven kan bruge skabeloner i respons.
- Eleven har viden om tekststruktur.

Korrektur

- Eleven kan stave lette ord.
- Eleven har viden om bogstav – lydforbindelser.
- Eleven kan stave til almindelige ord.
- Eleven har viden om lydrette og ikke-lydrette ords stavemåder.

Præsentation/evaluering

- Eleven kan præsentere sit produkt i nære sammenhænge.
- Eleven har viden om enkle præsentationsformer.
- Eleven kan evaluere enkle fremstillingsprocesser.
- Eleven har viden om enkle vurderingskriterier.

Genre og genretræk

Eleverne skal kende til forskellige genrer og genretræk.

Eventyr:

Der vil blive undervist i kunsteventyr og folkeeventyr. Hensigten med forløbet er, at eleverne bliver i stand til at genkende de særlige træk, der er ved genren kunsteventyr i forhold til kronologisk handlingsforløb og sproglige virkemidler. De skal kunne forstå forskellen på en fortælling, der er skrevet af en kunstner, og en fortælling, der er fortalt i folkemunde. De skal lære at sætte deres viden om genretræk i brug i deres egen produktion af eventyrtekster.

Litterære tekster

Her er det vigtigt at eleverne bliver i stand til at bruge deres forforståelse som indgang til litterær læsning. Eleverne skal igennem forskellige aktiviteter lære at anvende spørgsmål som tekståbnere både på og mellem linjerne. Herudover arbejdes der med personkarakteristik, miljøkarakteristik og handlingsforløbet i teksten.

Eleverne skal eksempelvis også være i stand til at skrive deres egen gyserhistorie. De skal igennem forskellige aktiviteter lære at identificere genretræk i gyseren og at anvende tillægsord til at forstærke en stemning i en tekst.

Genretræk og virkemidler

De skal være i stand til at kunne genkende og udpege særlige træk ved en fortællende tekst. De skal igennem forskellige aktiviteter blive i stand til at fremstille deres egne fortællende tekster, hvor de har fokus på komposition, fortællertype og sproglige billeder. De skal kunne forholde sig til forskellen og sammenhængen mellem brugen af forskellige virkemidler i en fortællende tekst.

Derudover skal eleverne være i stand til at skelne mellem fantasi og virkelighed og forholde sig til deres egne holdninger til fantasi. De skal igennem forskellige aktiviteter lære at lave en personkarakteristik af en hovedperson, at forholde sig til et handlingsforløb i en fortælling og at forholde sig til det sprog, der er brugt som særligt virkemiddel i en tekst.

Vi vil prøve at vække elevernes interesse for sproget og arbejde med forståelsen af ord og udtryk i tekst og tale. Eleverne skal finde synonyme og antonymer i tekster samt lære at kende forskel på den konkrete og billedlige forståelse af ordsprog og talemåder.

Kompetenceområde: **Fortolkning**

Kompetencemål: Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster.

Oplevelse og indlevelse

- Eleven kan lege med sprog, billeder og fortælling.
- Eleven har viden om enkel poetisk sprogbrug og billeder.
- Eleven kan følge forløbet i en fortælling.
- Eleven har viden om begyndelse, midte og slutning.

Undersøgelse

- Eleven kan få øje på sproglige træk.
- Eleven har viden om enkle sproglige, lydige og billedlige virkemidler.
- Eleven kan udpege centrale elementer.
- Eleven har viden tema, genre, forløb og personschildring.

Fortolkning

- Eleven kan finde hovedindhold.
- Eleven har viden om hovedindhold.
- Eleven kan deltage i enkel fortolkning.
- Eleven har viden om metoder til enkel fortolkning.

Vurdering

- Eleven kan tale om teksters temaer.
- Eleven har viden om teksters typiske temaer.
- Eleven kan udtrykke egen opfattelse af teksten.
- Eleven har viden om måder at begrunde sin opfattelse på.

Perspektivering

- Eleven kan sætte tekstens tema i relation til eget liv.
- Eleven har viden om måder at sammenligne tekster med egne oplevelser.
- Eleven kan sætte tekstens tema i relation til andres liv.
- Eleven har viden om måder at sammenligne tekster med andres liv.

Kompetenceområde: **Kommunikation**

Kompetencemål: Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagssituationer.

Dialog

- Eleven kan veksle mellem at lytte og ytre sig.
- Eleven har viden om turtagning.
- Eleven kan bruge talesprog i samtale og samarbejde.
- Eleven har viden om enkle samtaleformer.

Krop og drama

- Eleven kan improvisere med kropssprog og stemme.
- Eleven har viden om enkelt kropssprog.
- Eleven kan deltage i rollelege og rollespil.
- Eleven har viden om dramatiske roller.

It og kommunikation

- Eleven kan anvende it til hverdagskommunikation.
- Eleven har viden om digital kommunikation i skrift, billede og lyd.
- Eleven kan sætte sig ind i afsenderens eller modtagernes oplevelse af kommunikationen.
- Eleven har viden om modtager- og afsenderforhold i digital kommunikation.

Sprog og kultur

- Eleven kan samtale om klassens variationer af dansk sprog.
- Eleven har viden om forskellige måder at tale dansk på.
- Eleven kan med udgangspunkt i eget sprog forstå lette norske og svenske ord og udtryk.
- Eleven har viden om forskelle og ligheder ved enkle danske, norske og svenske ord og udtryk.

Sproglig bevidsthed

- Eleven kan samtale om, hvad vi bruger sproget til.
- Eleven har viden om måder, vi handler på gennem sprog.
- Eleven kan iagttage, at sprog bruges forskelligt afhængigt af situationen.
- Eleven har viden om træk ved sprog i forskellige sammenhænge.

Faglige aktiviteter

- lærerens oplæsning
- læsning af fælles tekster
- selvstændig læsning
- forberedt læsning
- storyline
- håndskrivning og computerskrivning
- fremstilling af egne tekster
- leg og eksperimenter med sproget
- samtale om fx fælles oplevelser, fælles undervisningsstof, elevernes hverdag
- elevernes og lærerens fortællen
- værkstedsarbejde
- drama
- brug af computer

Undervisningsmateriale

FAGBØGER

1. halvår:

- **Resten af Den første læsning 1. klasse:** *Læsebogen 1 & arbejdsbogen 1.*
- **Den første læsning 2. klasse¹:** *Læsebogen 2 & arbejdsbogen 2.*
- **Opgavebøger:** *Ny skriftligt for anden A, Godt på vej (skrive hæfte), Min anden danskbog.*

2. halvår:

- **Den første læsning 2. klasse:** *Læsebogen 2 & arbejdsbogen 2.*
- **Opgavebøger:** *Ny skriftligt for anden B, X-tra dansk trin 2.*
- **Søren & Mette bøgerne + opgaver.**

FÆLLES LÆSNING

- Kanon i dansk 0.-2. klasse
- HC. Andersens eventyr
- Søren og Mette bøgerne.

DEN INDIVIDUELLE LÆSNING

Bøger til makker- eller selvstændig/frivillig læsning:

¹ Bilag: Omtale af dansk materialet: DEN FØRSTE LÆSNING

- Søren og Mette bøgerne
- Bøger fra CFU eller Biblioteket
- Div. Bøger i forskellig sværhedsgrad fra CFU eller biblioteket.

SKRIFTLIGT DANSK

- Børnestavning (metode) anvendes stadig i 2.klasse ved alle former for skrivning.²
- Kladdehæftet er et vigtigt redskab i 2. klasse og vil derfor bruges i forskellige sammenhænge. Der lægges stor vægt på kladdehæftet, da eleverne skal bruge det til at skrive historier, boganmeldelser, weekend/ferie oplevelser, besvarelse af opgaver mv.
- Boganmeldelser tilpasset 2. klasse.
- Fremstilling af digte.

STAVE- OG GRAMMATIK ARBEJDE

- Sikker stavning 2. klasse / Stav 2 – Stavning og grammatik
- Månedsopgave, niveau B

EMNE ARBEJDE

- Min bedste ven – et storylineinspireret forløb til 2. -5. klasse.
- Glad i skole – materiale til samtale om at aflæse andre mennesker.
- Pindsvinet – et tværfagligt undervisningsforløb til 1. -3. klasse.
- Manér og god opførsel.
- Oplev Danmark.

VÆRKSTEDSUNDERVISNING

Eksempler på værksteder: Lytte-, læse-, skrive-, staveords-, opgave og spille værksted.

FILM

Danske børnefilm, animationsfilm af H.C. Andersens eventyr, Gummi Tarzan, Emil fra Lønneberg.

UDFLUGTER

Den Blå Planet, teater, biograf, museum, workshops el. lign.

EVALUERING

- OS64 – efterår (ordstille – læseprøve med 64 ord)

² Bilag: Om børnestavning – det første skridt på stavevejen.

- OS120 – forår (ordstille – læseprøve med 120 ord)

SOCIALT

Til udvikling af sociale kompetencer implementeres:

- Classroom Management
- Fortællekredsen – sociale kompetencer på en sjov og naturlig måde
- Er du med eller mod mobning – 42 veje til bedre trivsel / Misundelse – kammeratskab
- Kooperativ læring (såvel fagligt som socialt)
- Gruppearbejde: *Sæt dialogen i gang ...* (Forlaget Spiren)
- Samtaletekster – et redskab til udvikling af barnets sociale kompetencer 1. -5. klasse.

Uge	Indhold	Formål/mål
33	Intro - fokus på det sociale liv i klassen. Introduktion af de bøger vi kommer til at arbejde med.	<ul style="list-style-type: none"> • Trivsel – udtrykke ønsker herom. • Klassens regler – hvordan vil vi have det med hinanden. • Samarbejdslege • Klassemøde • Feriesnak
34-36	”Hulen” s. 4-20 Børn og deres hemmelige rum. Venskab Højtlesning: ”Frode – og de andre rødder” af Ole Lund Kirkegaard	<ul style="list-style-type: none"> • Læsning • Samtale om tekster ud fra umiddelbar oplevelse • Øge læselysten • Videreudvikle ordforråd • Lytte aktivt til andre og følge op med spørgsmål og respons • Illustrationer til tekst • Nutid og datid • Idé-mylder
37-39	Alene hjemme s. 20-36 - og lidt om sørøvere og pirater	<ul style="list-style-type: none"> • Læsning • Samtale om tekster ud fra umiddelbar oplevelse • Øge læselysten

		<ul style="list-style-type: none"> • Videreudvikle ordforråd • Lytte aktivt til andre • Forskel mellem fiktion og ikke-fiktion • Skrive enkle fiktive tekster • Finde information i tekster og bruge dem i egen skrivning • Faglitteratur
40-41	<p>”Bor her et spøgelse?” s. 36-51</p> <p>Uhygge, gys og mystik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Begyndende genrekendskab <ul style="list-style-type: none"> • kende brugen af sproglige virkemidler <ul style="list-style-type: none"> • Videreudvikle ordforråd • Lytte aktivt til andre og følge op med spørgsmål og respons • Læse alderssvarende skønlitteratur med god forståelse <ul style="list-style-type: none"> • Illustrationer til tekst • Samtale om tekster ud fra umiddelbar oplevelse, kendskab til faglige begreber og begyndende analytisk forståelse.
42	Efterårsferie	
43-45	<p>”Bor her et spøgelse?” s. 36-51(fortsat)</p> <p>Uhygge, gys og mystik</p> <p>Frilæsning. Vi læser løs i diverse selvvalgte bøger.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ”Hurtig skrivning” • Tillægsord • Handlingsforløb • Øge læselysten <ul style="list-style-type: none"> • Læsehastighed • læsestrategier • Videreudvikle ordforråd • Læse alderssvarende skønlitteratur med god forståelse <ul style="list-style-type: none"> • Samtale om tekster ud fra umiddelbar oplevelse, kendskab til faglige begreber og begyndende analytisk forståelse. <ul style="list-style-type: none"> • Forholde sig til holdninger og værdier i litterære tekster
46-	”Det magiske smykke”	<ul style="list-style-type: none"> • Lette fag tekster

49	<p>s. 52-68 - og lidt om ædle riddere og skønne prinsesser.</p> <p>Frilæsning - eventyr evt. oplæsning af eventyr (brdr. Grimm)</p> <p>Skriv et eventyr.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Korte og lange beskrivelser • Præcise beskrivelser • Tillægsord • Eventyr-genren • Eventyr-spor • Handlingsforløb • Spørgeteknik
50-51	<p>Skriv et eventyr Opsamling/repetition</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eventyr-genren • Eventyr-spor • Handlingsforløb
51-1	<p>Juleferie</p>	
1-3	<p>Vi fortsætter med ”Det magiske smykke” s. 52-68 - og lidt om ædle riddere og skønne prinsesser.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lette fag tekster • Korte og lange beskrivelser • Præcise beskrivelser • Tillægsord • Eventyr-genren • Eventyr-spor • Handlingsforløb • Spørgeteknik
4-6	<p>”Ib i det vilde vesten” s. 68-83</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprogligt arbejde • Nutid og datid • Nærlæsning • Genfortælling • Samtale om tekst
7	<p>Vinterferie</p>	
8-9	<p>Grammatikværksted/repetition</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på stavning • Punktum og stort bogstav. • Ordklasser
10	<p>”Jonas som dyrepasser” s. 84-99 - og lidt om kæledyr</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Informationssøgning i lette fagbøger • Informationssøgning på nettet • Videreformidling af information
11	<p>Emneuge</p>	<p>Emne-fordybelse</p>
12	<p>”Jonas som dyrepasser”</p>	

	s. 84-99(fortsat) - og lidt om kæledyr	
13-15	”Jonas som dyrepasser” s. 84-99(fortsat) - og lidt om kæledyr Frilæsning- små faktabøger	<ul style="list-style-type: none"> • Informationssøgning i lette fagbøger • Informationssøgning på nettet • Videreformidling af information
16	Påskeferie	
17-19	”En rejse sydpå” s. 100-123	<ul style="list-style-type: none"> • Almen viden • Sammensatte ord • Quiz • Nærlæsning • idémylder
20-21	Forfatterlæsning: Ole Lund Kirkegaard Bøger: Uddrag af diverse tekster af Ole Lund Kirkegaard	<ul style="list-style-type: none"> • Samtale om tekster/film ud fra umiddelbar oplevelse. <ul style="list-style-type: none"> • Kende genrer og enkelte forfatterskabers særpræg • Improvisere og eksperimentere med kropssprog • Artikulation • Dramatisere
22-25	”Emil på koloni” s. 124-149 - oplevelser i naturen Opsamling/repetition	<ul style="list-style-type: none"> • Kortlæsning • Skrivning af hele tekster i fællesskab <ul style="list-style-type: none"> • Alfabetisering • Modsætninger • Tillægsord • Handlingsforløb
26	Opsamling/repetition	

Denne årsplan er vejledende og ret til ændringer forbeholdes

August 2018 – Mona El Yahya